

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	:	Bergen
Raadsvergadering	:	22 oktober 2020
Zaaknummer	:	BB20.00419
Voorstelnummer	:	RAAD200123
Commissie	:	Algemene raadscommissie
Commissie	:	24 september 2020
Soort agendering	:	Ter bespreking
Agendapunt	:	
Team	:	Plannen en Projecten
Opsteller(s)	:	Team Plannen en Projecten
Telefoonnummer	:	
Bijlagen:	:	

Onderwerp:	– Aanvullingen verkeersstructuur en beeldkwaliteit Structuurvisie Bergen Oost
-------------------	---

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

1. De aanvulling op de structuurvisie Bergen Oost ten aanzien van verkeersstructuur, zoals uitgewerkt in bijgaand addendum, vast te stellen;
2. De aanvulling op de structuurvisie Bergen Oost ten aanzien van beeldkwaliteit, zoals uitgewerkt in bijgaand addendum, vast te stellen;

Geheimhouding

- Nee
 Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

De structuurvisie Bergen Oost en de bijbehorende nota kostenverhaal zijn op 2 juli 2020 vastgesteld in de raad. Ook is op dat moment de participatieplanning vastgesteld waarin is omschreven op welk moment en op welke wijze de participatie over de uitwerking van de verschillende onderwerpen en ontwikkellocaties plaatsvindt. In deze planning stond dat direct na vaststelling van de structuurvisie zou worden gestart met de participatie over de verkeersstructuur voor het gebied.

Middels een aangenomen amendement tijdens de raadsvergadering van 2 juli is aan de participatieplanning toegevoegd dat ook participatie ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit op korte termijn moest starten. Met als doel dat de resultaten worden vastgelegd in een hoofdstuk beeldkwaliteitsplan dat wordt toegevoegd aan de structuurvisie.

In de periode juli tot en met september heeft de participatie plaatsgevonden over de verkeersstructuur en de ruimtelijke kwaliteit. Dit middels een online enquête, inloopavonden en twee bewonersavonden in september. De resultaten hiervan zijn verwerkt in aanvullingen op de structuurvisie ten aanzien van verkeersstructuur en beeldkwaliteit die middels dit voorstel worden voorgelegd aan de raad.

In dit voorstel is een alternatieve variant voor de uitwerking van de Churchilllaan in de verkeersstructuur opgenomen. Deze variant onder de naam 'Verlengde Lindelaan' komt overeen met een, lopende het participatietraject door onder andere de wijkvereniging de Negen Nessen, aangeleverd voorstel. Het college laat de keuze ten aanzien van deze variant op de uitwerking van de Churchilllaan aan uw raad. De toelichting vindt u in het volgende hoofdstuk van dit advies.

KEUZERUIMTE

Middels vaststelling van de structuurvisie en de nota kostenverhaal in de raad van 2 juli is de mogelijkheid om conform de wet (art. 6.24 Wro) een financiële bijdrage voor de herbouw van De Beeck te vragen zekergesteld.

De raad kan besluiten het voorstel van het college niet te volgen en beide of één van de aanvullingen op de structuurvisie niet vast te stellen. De aanvullingen op de structuurvisie zijn richtinggevend voor het bestemmingsplan voor BSV waarover de raad nog dit jaar een besluit wenst te nemen. Bij het niet vaststellen van één of beide aanvullingen heeft dit ook gevolgen voor de planning BSV en dient, als het aangenomen amendement ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit wordt gevolgd, een besluit over het bestemmingsplan van BSV te worden uitgesteld.

TOELICHTING OP HET ADVIES

Verkeersstructuur

Uitkomsten participatie

Uit het participatieproces van deze zomer (online enquête en de bewonersavonden) kwam het volgende algemene beeld naar voren:

- Er zijn zorgen over de toename van het autoverkeer en de gevolgen voor de leefbaarheid en veiligheid als Bergen Oost tot ontwikkeling komt;
- Er is geen breed gedragen voorkeur voor een bepaalde verkeersstructuur. De meeste zorgen van bewoners hebben logischerwijs betrekking op de extra verkeersoverlast als gevolg van toegenomen autoverkeer nabij de eigen woning.

In de online enquête die voorafging aan de vastgestelde structuurvisie werden de volgende punten het meest genoemd als uitgangspunten voor de verkeersstructuur:

- Behouden van karakteristieke wegen zoals de Kerkedijk;
- Zoveel mogelijk bomen laten staan;
- Auto's niet door de polder leiden;
- Een oplossing voor zowel auto's als fietsers;
- Zoveel mogelijk het autoverkeer eerlijk verdelen.

Doelstellingen en beleid gemeente Bergen

Verschillende modellen voor de verkeersstructuur zijn daarnaast doorgerekend op verkeerseffecten en beoordeeld op de mate waarin ze aansluiten op het beleid en de doelstellingen van de gemeente Bergen. Getoetst is op de volgende onderwerpen:

- Verkeersveiligheid
- Bereikbaarheid/ doorstroming
- Voorkomen sluipverkeer
- Leefbaarheid
- Cultuurhistorie
- Financieel
- Uitvoerbaarheid

In de bijlagen zijn de uitkomsten van de online enquête en de modellen voor de verkeersstructuur opgenomen.

Op basis van de uitkomsten van de participatie en de beoordeling op de doelstellingen van de gemeente is een model opgesteld voor de verkeersstructuur in het gebied. Dit model bevat de belangrijkste uitgangspunten voor de ontsluiting van het gebied Bergen Oost. Uitgewerkt is hoe verkeer het gebied in komt en weer uitgaat en hoe de verschillende ontwikkellocaties in het gebied aangesloten worden op de infrastructuur. De belangrijkste keuze die daarbij moet worden gemaakt is de verdeling van de verkeersbelasting over de Kerkedijk, de Oudtburghweg en de Churchillaan. De verkeersstructuur is een raamwerk en een eindplaatje. De planning en concrete invulling moet verder worden uitgewerkt en hangt ook af van het programma en de voortgang van de realisatie van de ontwikkellocaties.

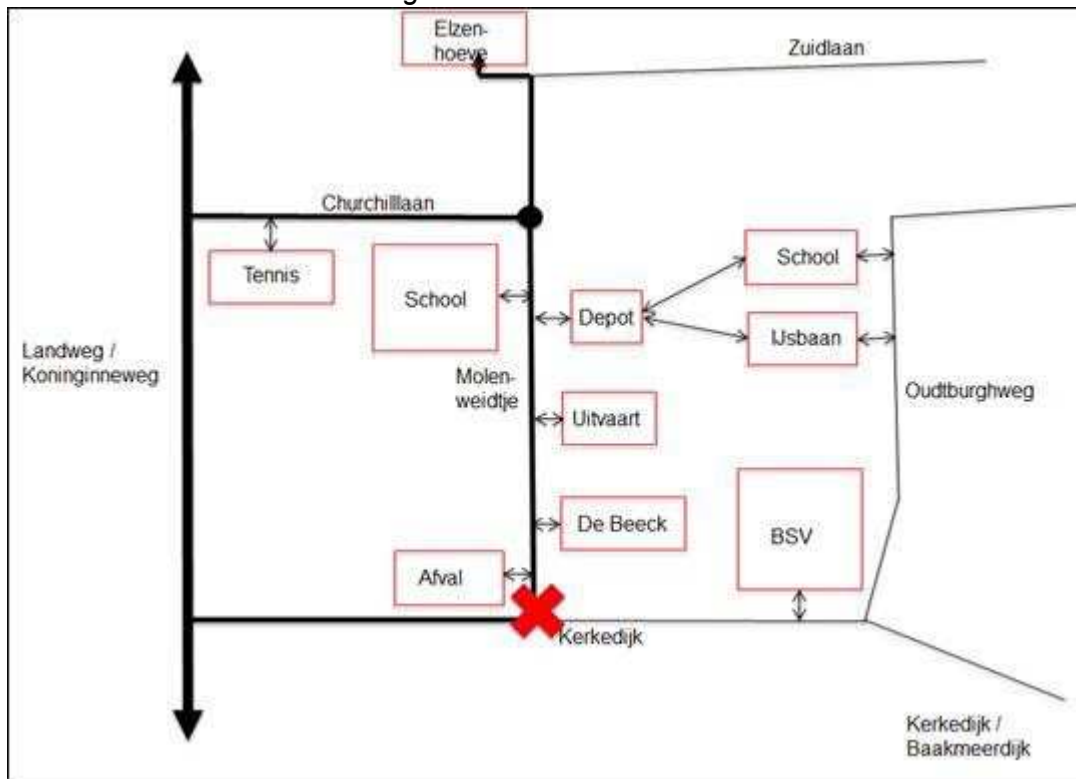
De belangrijkste keuzes die worden gemaakt in de voorgestelde verkeersstructuur zijn:

- Het Molenweidjtje en de Churchillaan worden de belangrijkste wegen voor de verkeersafwikkeling van het gebied. Vanwege problemen met de verkeersveiligheid (beschikbare ruimte en gebruik door auto-, en fietsverkeer) en de natuur- en

cultuurhistorische waarde van de Kerkedijk, de Oudtburghweg en de achterliggende wegen Baakmeerdijk en Zuidlaan worden deze wegen zoveel mogelijk ontzien van een te grote verkeersbelasting;

- Het Molenweidjtje (het gedeelte tussen Kerkedijk en de Churchillaan) wordt tweerichtingsverkeer. Het Molenweidjtje wordt afgesloten ter hoogte van de Kerkedijk. Dit betekent dat inkomend en uitgaand verkeer van het Molenweidjtje via de Churchillaan wordt afgewikkeld;
- Het Molenweidjtje wordt heringericht waarbij het uitgangspunt voor het Molenweidjtje een combinatie van verkeersafwikkeling en verblijf wordt. Het profiel van de Kerkedijk, de Oudtburghweg en het Molenweidjtje ten noorden van de Churchillaan wordt niet gewijzigd;
- De ontwikkellocatie BSV-terrein wordt ontsloten vanaf de Kerkedijk. Voor de aansluiting op het Molenweidjtje is een doorsteek nodig over de oprijlaan van de begraafplaats. Dit stuit op bezwaren van een deel van de omwonenden en ook vanuit cultuurhistorisch perspectief is dit niet wenselijk. Bij een aansluiting op de Oudtburghweg is verbreding van deze weg nodig ten behoeve van de doorstroming en verkeersveiligheid. Door het Molenweidjtje af te sluiten vanaf de Kerkedijk wordt de extra verkeersbelasting op de dijk als gevolg van de aansluiting van BSV gecompenseerd door het wegvallen van het verkeer richting De Beeck en het afvalbrengstation en de gemeentewerf. Doelstelling is dat de afsluiting van het Molenweidjtje is gerealiseerd vóór de oplevering van de BSV-locatie;
- Uitgangspunt voor de andere ontwikkellocaties is dat deze worden ontsloten vanaf het Molenweidjtje of de Churchillaan. Voor de locaties IJsbaan en Heliomare (de Mytyschool) de Ruimte zijn er twee opties: ontsluiting vanaf het Molenweidjtje of vanaf de Oudtburghweg zoals in de huidige situatie. Dit kan een op een later moment worden besloten afhankelijk van de extra verkeersbelasting als gevolg van het nieuwe programma en de (financiële) haalbaarheid van een doorsteek naar het Molenweidjtje;
- Er worden verkeersbelemmerende maatregelen getroffen om sluipverkeer richting de Baakmeerdijk en de Zuidlaan te voorkomen;
- Er komen aanvullende maatregelen om de veiligheid van de aansluiting van de Kerkedijk en de Churchillaan op de Landweg te verbeteren;
- De mogelijkheden voor een doorgaande van het autoverkeer gescheiden veilige fietsroute door het gebied worden onderzocht;
- De mogelijkheden om de Kerkedijk te ontzien van bouwverkeer worden onderzocht. Voor het bouwverkeer ten behoeve van BSV wordt onderzocht of dit plan plaatsvinden via de Churchillaan, het Molenweidjtje en een tijdelijke oversteek over de oprijlaan van de begraafplaats.

Voorstel verkeersstructuur Bergen Oost

Variant Verlengde Lindenlaan

Door de bewoners van de Negen Nessen is het voorstel aangedragen voor een 'verlengde Lindenlaan'. Dit betreft een verschuiving van de huidige Churchillaan naar het zuiden zodat deze in het verlengde komt te liggen van de Lindenlaan die aan westzijde van de Landweg is gelegen. Door het verleggen van de Churchillaan ontstaat er meer ruimte tussen de weg en de woningen in de Negen Nessen en wordt de verwachte overlast van het verkeer minder.

De 'verlengde Lindenlaan' zou komen te liggen op de locaties van de tennisclubs Euratom en TC Bergen en de Europese School. Voordat deze weg kan worden aangelegd, moeten deze locaties eerst vrijkomen. Ook zou het vrijkomen of de zekerheid daarover van de verschillende ontwikkellocaties niet te ver in de tijd uit elkaar moeten liggen, want de gemeente kan pas overgaan tot (een besluit tot) investeren als zeker is dat alles beschikbaar is of komt.

In dit voorstel wordt aan de raad de keuze voorgelegd of de Churchillaan op de huidige plek blijft of dat gekozen wordt voor de verlengde Lindenlaan. De overwegingen bij een keuze over de realisatie van de Verlengde Lindenlaan zijn:

- Er ontstaat naar verwachting minder overlast (in de vorm van geluid, trillingen) voor de woningen in de Negen Nessen;
- Het draagvlak voor de verkeersstructuur bij bewoners in de Negen Nessen neemt toe;
- Het is zeer onzeker of het uitvoerbaar is omdat alle locaties (vrijwel tegelijk) beschikbaar moeten komen. Bij de tennisvereniging van Euratom is er vooralsnog geen behoefte om te verhuizen. Bij TC Bergen en de Europese School is nog geen zekerheid over het vrijkomen, laat staan over het moment waarop;

- Er zijn ten opzichte van het behoud van de Churchillaan op de huidige plek extra kosten gemoeid met een omvang van naar schatting € 2,0 tot € 3,5 mln. Deze kosten betreffen het slopen en verwijderen van de huidige Churchillaan en het aanleggen van de nieuwe laan.
- Het is nog onduidelijk wat de gevolgen zijn voor de ontwikkelmogelijkheden van de locaties van de tennisclubs en de Europese School. Deze zullen in ieder geval moeten worden doorsneden door ontsluitingen vanaf de Lindenlaan naar de Negen Nessen. De mogelijkheden worden ook bepaald door de vraag of ter plaatse van de huidige Churchillaan woningen gebouwd worden. Als dat niet gebeurt, dan is er sprake van een kleiner uitgeefbaar gebied, en dus minder mogelijkheden om woningen en grondwaarde te realiseren, dan bij behoud van de Churchillaan op de huidige plek.

Indien uw raad kiest voor de optie Verlengde Lindenlaan, dan moet hiervoor een amendement worden ingediend waarbij het eerste beslispunt uit dit raadsvoorstel ten aanzien van de verkeersstructuur wordt gewijzigd naar: 'De aanvulling op de structuurvisie ten aanzien van de verkeersstructuur Bergen Oost vast te stellen met dien verstande dat op termijn een verschuiving van de Churchillaan naar het zuiden in het verlengde van de huidige Lindenlaan wordt gerealiseerd'

Beeldkwaliteit

Het landschap in en rondom Bergen Oost wordt op dit moment gekenmerkt door een combinatie van open gebieden en meer gesloten met groen omgeven gebieden of 'kamers'. Uit de online enquête die deze zomer is gehouden ten aanzien van beeldkwaliteit kwam naar voren dat de omwonenden ook graag de mix van open en meer gesloten terug zien komen bij de ontwikkeling van het gebied Bergen Oost. Daarnaast werd door omwonenden vooral genoemd: de zorgen over de omvang van het programma, de gewenste inzet op een autoluw gebied en de aandacht voor duurzaamheid, natuur, milieu en biodiversiteit.

In de online enquête die voorafging aan de vastgestelde structuurvisie werd aangegeven dat met name de natuur, het groene en rustige landelijke karakter en het uitzicht op dit moment worden gewaardeerd.

Mede op basis van deze input is de beeldkwaliteit voor Bergen Oost uitgewerkt. Belangrijkste uitgangspunten voor beeldkwaliteit zijn:

- De begraafplaats is het hart van het gebied als omsloten kamer;
- Het 'Schapenweidje' is en blijft een open gebied;
- Versterken van de historische linten;
- Ontwikkellocaties moeten veel groen krijgen;
- Water is/wordt een verbindend element voor de openheid;
- Verbeteren verblijfsmogelijkheden voor langzaam verkeer;
- Mede door de 'knip' in het Molenweidje ontstaan mogelijkheden om deze zone als 'hart van het gebied' in te richten met verblijfskwaliteit voor het langzaam verkeer in een groene en waterrijke setting

Referentiebeelden inrichting openbare ruimte

In de bijlagen zijn de uitkomsten van de online enquête en de uitwerking van de beeldkwaliteit opgenomen.

OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

In Bergen Oost gebeurt veel en staat nog veel meer te gebeuren. Tegelijkertijd is het een gebied waar nu al veel mensen naar tevredenheid wonen. Daarom is het belangrijk duidelijk te motiveren waarom we in dit gebied ontwikkelingen tot stand brengen.

In het plangebied lijken de meeste ontwikkellocaties te kunnen worden ingezet ten behoeve van de bouw van nieuwe woningen. Die nieuwe woningen zijn bedoeld om het grote woningtekort in de gemeente Bergen terug te dringen. Op dit moment zijn in de gemeente Bergen alleen al 5.700 mensen actief opzoek naar een sociale huurwoning terwijl er vorig jaar maar 20 van deze woningen zijn gebouwd.

De gemeenteraad heeft dit vraagstuk ook hoog op de agenda staan. Mede om die reden heeft de raad in 2018 opdracht aan het college gegeven om meer dan de eerder voorziene 88 woningen te realiseren op het BSV-terrein. In oktober 2019 heeft de raad hier de eerste terugkoppeling van gekregen in de vorm van de bouwbegroting waarin voor dit project 127 woningen opgenomen waren.

Het unieke gebied waartoe Bergen Oost behoort, maakt dat de ontwikkelingen kunnen rekenen op een sterke betrokkenheid van de bewoners. Die betrokkenheid brengt met zich mee dat het te doorlopen proces helder moet zijn en voor een ieder toegankelijk. Daarom is in samenspraak met de omgeving een participatieplanning opgesteld die vervolgens door de gemeenteraad op 2 juli gelijk met de structuurvisie is vastgesteld.

In de participatieplanning staat ten aanzien van de verkeersstructuur dat we een eenvoudige manier zouden organiseren om ideeën voor de verkeersstructuur aan te dragen. En dat er 3 scenario's zouden worden opgesteld voor de mogelijke ontwikkeling van Bergen Oost ten behoeve van verkeersberekeningen. Samen met de input uit de zienswijzen op de structuurvisie en de resultaten van de eerdere online enquête zouden meerdere modellen worden gemaakt voor de verkeersstructuur die middels 1 tot maximaal 3 bijeenkomsten en middels een online peiling aan inwoners worden voorgelegd. De resultaten worden vastgelegd in een aanvulling op de structuurvisie ten aanzien van de verkeersstructuur. Deze aanvulling wordt vastgesteld door het college en de raad waarbij nog inspraak mogelijk is.

Middels een amendement heeft de raad op 2 juli 2020 de participatieplanning aangevuld met participatie ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit. In de participatieplanning staat dat de raad nog in 2020 een besluit wenst te nemen over het bestemmingsplan voor het BSV-terrein. Vóór die tijd dient de verkeersstructuur en de ruimtelijke kwaliteit duidelijk te zijn. Dit betekent dat de raad uiterlijk in het 4e kwartaal van 2020 een besluit hierover dient te nemen.

Aan deze afspraken in de participatieplanning hebben we invulling gegeven. De resultaten daarvan vindt u in dit raadsvoorstel waarbij wij ons terdege realiseren dat de aard van de beslissing maakt dat, welke keuze er ook wordt gemaakt, unanimititeit onder alle inwoners van de gemeente Bergen niet te bereiken valt.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Voor de online enquête zijn alle bewoners en organisaties benaderd die eerder de online enquête (voorafgaand aan vaststelling van de structuurvisie) hebben ingevuld of een zienswijze hadden ingediend. Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is overlegd over de uitwerking van het thema beeldkwaliteit, specifiek het onderwerp water.

RISICO'S

Het onderwerp verkeer wordt zeer belangrijk gevonden door de omwonenden en de belangen en ideeën waren divers. Het is niet mogelijk om tot een verkeersstructuur te komen die gedragen wordt door iedereen rondom het gebied. Het draagvlak voor de voorgestelde oplossing zal naar verwachting met name beperkt zijn bij de bewoners rondom de Churchilllaan omdat hier de grootste toename van het autoverkeer wordt verwacht.

De voorgestelde verkeersstructuur betreft een eindplaatje. Er dient nog nader onderzoek te worden gedaan naar het ontwerp en de fasering van de herinrichting van het Molenweidjtje. Er zijn daarbij meerdere uitdagingen. Op dit moment is het Molenweidjtje grotendeels éénrichtingsverkeer. Een wijziging naar tweerichtingsverkeer heeft ook consequenties voor de parkeerplaatsen langs het Molenweidjtje die nu door onder andere de Europese School en Oudtburgh worden gebruikt. Ook is nog niet duidelijk of het Molenweidjtje aan de zijde van de Kerkedijk volledig kan worden afgesloten vóór het afvalbrenghstation en de gemeentewerf buiten bedrijf zijn.

Vanwege het feit dat er nog veel zaken moeten worden uitgewerkt ten aanzien van het ontwerp van het Molenweidjtje en de Churchilllaan kunnen de kosten slechts globaal worden geraamd. Vanwege deze onzekerheid is een ruime marge aangehouden in de raming.

FINANCIËN

De kosten van de herinrichting van het Molenweidjtje worden geraamd op ca. € 1,7 tot maximaal € 2,5 miljoen exclusief BTW. Dit is een zeer grove raming. De uiteindelijke kosten zijn afhankelijk van de nog te maken keuzes ten aanzien van de kwaliteit van de inrichting en het materiaal en de omvang van de in te richten ruimte voor recreatie en verblijf.

De kosten van de variant met verplaatsing van de Churchillaan (variant 'verlengde Lindenlaan') worden geraamd op ca. € 2 tot 3,5 miljoen excl. BTW. Dit is een zeer grove raming. De uiteindelijke kosten zijn afhankelijk van de nog te maken keuzes ten aanzien van de kwaliteit van de inrichting en het materiaal.

Met de vaststelling van de aanvullingen op de structuurvisie heeft de gemeente Bergen niet direct de verplichting om de hierin opgenomen projecten te realiseren of bepaalde kosten te maken.

De kosten van de herinrichting kunnen deels gedekt worden vanuit bijdragen van de omliggende ontwikkellocaties.

COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

Communicatie

Na vaststelling van de aanvullingen op de structuurvisie door de raad wordt hierover bericht in de gemeentekrant. Ook worden alle mensen die deze zomer hebben geparticipeerd geïnformeerd en zij ontvangen de aangevulde structuurvisie voor Bergen Oost. Het document wordt ook geplaatst op de website van de gemeente Bergen.

Participatie

Na het besluit van de raad van 2 juli is in de gemeentekrant van 17 juli gecommuniceerd over de participatie ten aanzien van de uitwerking van de verkeersstructuur en de beeldkwaliteit. Ook zijn alle indieners van zienswijzen en de deelnemers aan de online enquête die voorafging aan de vaststelling van de structuurvisie per mail danwel brief hierover geïnformeerd.

Er waren voor belanghebbenden de volgende mogelijkheden om vragen te stellen of input te leveren:

- Online enquête op ikdenkmeeoverbergen.nl van 15 juli tot en met 31 augustus over verkeer en beeldkwaliteit. Deze is in totaal ingevuld door 61 mensen;
- Inloopavonden in de bibliotheek in Bergen voor mensen die de enquête fysiek in plaats van digitaal wilden invullen. Deze waren op 23 juli en 13 augustus. Dit voorzag in een beperkte behoefte, er kwamen in totaal 6 huishoudens op af;
- Bewonersavond op 2 september over verkeersstructuur in de Ruïnekerk, 34 aanwezigen vanuit omwonenden/ belanghebbenden;
- Bewonersavond op 9 september over beeldkwaliteit in de Ruïnekerk, 30 aanwezigen vanuit omwonenden/ belanghebbenden;

Tijdens de bewonersavonden is teruggegeven aan de aanwezigen wat de uitkomsten van de online enquête waren en welke uitwerking de gemeente op hoofdlijnen voor ogen heeft. Aan de hand daarvan is gediscussieerd met de zaal.

In de bijlage zijn de presentaties zoals gehouden tijdens de bewonersavonden en de verslagen opgenomen.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na vaststelling van de aanvullingen op de structuurvisie door de raad wordt hierover bericht in de gemeentekrant. Ook worden alle mensen die deze zomer hebben geparticipeerd geïnformeerd en zij ontvangen de aangevulde structuurvisie voor Bergen Oost. Het document wordt ook geplaatst op de website van de gemeente Bergen.

In de eerste helft van 2021 wordt aan de raad een uitwerking van de financiële onderbouwing van de aanleg van de verkeersstructuur in de vorm van een besluit over een te openen grondexploitatie en/of een budgetaanvraag voorgelegd.

BIJLAGEN

- A. Addendum structuurvisie Bergen Oost ten aanzien van verkeersstructuur d.d. 24-9-2020
- B. Addendum structuurvisie Bergen Oost ten aanzien van beeldkwaliteit d.d. 24-9-2020
- C. Presentatie bewonersbijeenkomst 2 september 2020 over verkeersstructuur met uitslagen online enquête en toelichting verkeersmodellen
- D. Presentatie bewonersbijeenkomst 9 september 2020 over beeldkwaliteit met uitslagen online enquête en uitwerking beeldkwaliteit
- E. Verslagen bewonersbijeenkomsten 2 en 9 september
- F. Berekening verkeersmodellen structuurvisie Bergen Oost d.d. 24-9-2020
- G. Kostenraming herinrichting Molenweidjtje d.d. 18-9-2020;
- H. Kostenraming variant Verlengde Lindenlaan d.d. 24-9-2020;
- I. Gemeenschappelijke verklaring bewonersvertegenwoordigingen d.d.16-9-2020;
- J. Voorstel verkeersontsluiting Bergen Oost bewonersvertegenwoordiging Kerkedijk Oudtburghweg d.d. 17-9-2020;
- K. Raadsbesluit.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

- Structuurvisie Bergen Oost
- Participatieplanning

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel
burgemeester